

Med undtagelsen vedrørende salg af aviser, ugeblade og tidsskrifter (nr. 3) var der tale om en videreførelse af en undtagelse, der allerede gjaldt efter næringsloven. I bemærkningerne anføres det, at der med denne undtagelse bl.a. er taget hensyn til dagspressens særlige forhold.

For så vidt angår undtagelsen vedrørende tegning af forsikring (nr. 4) gjaldt der allerede en undtagelse efter næringsloven, men i det oprindelige lovforslag var det foreslået at ophæve adgangen til uanmodet henvendelse om tegning af forsikring. Under folketingsbehandlingen var der imidlertid ikke tilslutning hertil.

Undtagelsen vedrørende tegning af abonnement på visse redningstjenester (nr. 5) var ikke indeholdt i 1978-lovforslaget, men blev foreslået indsat under folketingsbehandlingen.

3.1.2.2. Af forbrugerftalelovens § 4, 1. pkt., følger det, at hvis en erhvervsdrivende fremsender eller afleverer en vare til en forbruger uden dennes forudgående anmodning, og dette ikke skyldes en fejl, kan forbrugeren beholde varen vederlagsfrit. Udfører en erhvervsdrivende en tjenesteydelse for forbrugeren uden dennes forudgående anmodning, kan forbrugeren ikke blive forpligtet til at betale vederlag herfor, jf. § 4, 2. pkt.

Bestemmelsen i § 4, 1. pkt., stammer tilbage fra 1978-loven, mens reglen i § 4, 2. pkt., er indsat ved lovændringen i 2000 med henblik på gennemførelse af artikel 9 i det generelle fjernsalgsdirektiv, jf. Folketingsstidende 1999/2000, tillæg A, s. 5942 f og 5952 f.

3.1.3. Aftaler indgået uden for fast forretningssted.

Forbrugerftalelovens kapitel 3 (§§ 5-9) indeholder regler om fortrydelsesret ved aftaler indgået uden for fast forretningssted vedrørende køb af varer eller levering af tjenesteydelser.

Allerede ved 1978-loven blev der indført regler om fortrydelsesret ved aftaler indgået uden for fast forretningssted, men reglerne herom har fået sin nuværende udformning ved lov nr. 862 af 23. december 1987 i forbindelse med gennemførelsen af dørsalgsdirektivet. Der kan herom bl.a. henvises til Folketingsstidende 1987/88, tillæg A, sp. 481. Den gældende særlige regulering af bestillingskøb er dog indført ved lov nr. 262 af 6. maj 1993, jf. Folketingsstidende 1992/93, tillæg A, sp. 3663, og tillæg B, sp. 1291 ff.

Udgangspunktet er, at forbrugeren har 14 dages fortrydelsesret, hvis aftalen er indgået, eller forbrugeren har fremsat tilbud, under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, jf. lovens § 5, stk. 1 og 2.

Der gælder dog en lang række undtagelser fra fortrydelsesretten, jf. § 5, stk. 3.

Det gælder bl.a. tilfælde, hvor aftalen vedrører varekøb og er indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren, efter at forbrugeren forudgående har anmodet om besøget under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på den erhvervsdrivendes forretningssted, og aftalen angår den vare, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om besøg, jf. nærmere § 5, stk. 3, nr. 1. Hvis der er tale om bestillingskøb, gælder der dog ingen undtagelse fra fortrydelsesretten, selv om forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, jf. § 5, stk. 4. Ved sådanne aftaler er der derimod mulighed for at aftale en forkortet fortrydelsesfrist, jf. § 6, stk. 5, og nærmere nedenfor.

Undtaget fra fortrydelsesretten er endvidere aftaler vedrørende visse nærmere bestemte typer af løbende tjenesteydelser, herunder vedligeholdelses- og vagttjenester, der indgås under omstændigheder som nævnt i nr. 1, jf. § 5, stk. 3, nr. 2. Der er heller ikke fortrydelsesret ved aftaler angående andre tjenesteydelser end de i nr. 2 nævnte, hvis aftalen er indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg efter forudgående anmodning fra forbrugeren, jf. nærmere § 5, stk. 3, nr. 3.

Herudover gælder fortrydelsesretten ikke ved aftaler om levering af fødevarer mv. (§ 5, stk. 3, nr. 4), ved køb af varer til højst 400 kr., der sælges under omførsel efter næringsloven (nr. 5), ved visse aftaler om fast ejendom (nr. 6), ved aftaler om værdipapirer (nr. 7), ved køb på torve og markeder mv. (nr. 8), ved køb på købestævner og udstillinger, når salgsgenstanden overgives og købesummen betales samtidig med aftalens indgåelse (nr. 9), eller ved køb på auktion (nr. 10).

Der er dog i de i § 5, stk. 3, nr. 8-10, nævnte tilfælde fortrydelsesret, hvis aftalen er indgået under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende eller under den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren, uden at betingelserne i § 5, stk. 3, nr. 1, er opfyldt, jf. § 5, stk. 5.

Ved bestillingskøb kan det skriftligt aftales, at fremstillingen eller tilpasningen af varen skal påbegyndes på et nærmere angivet tidspunkt inden fortrydelsesfristens udløb, og at fortrydelsesretten i givet fald skal udøves, inden fremstillingen mv. efter aftalen skal påbegyndes, jf. § 6, stk. 5.

Den erhvervsdrivende skal på mødet med forbrugeren give tydelig skriftlig oplysning om fortrydelsesretten. Ved køb af varer (bortset fra bestillingskøb), ved tegning af abonnement på aviser mv. og ved løbende bogudgivelser skal oplysningen dog først gives